

קרבן ציבור הבא בטומאה

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף יד עמוד ב

מתני'. נטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים רבי יהודה אומר: שניהם יצאו לבית השריפה, שאין קרבן ציבור חלוק; וחכמים אומרים: הטמא בטומאתו, והטהור יאכל.

גמ'. א"ר אלעזר: מחלוקת לפני זריקה, אבל לאחר זריקה, דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל.

ולפני זריקה במאי פליגי? אמר רב פפא: בציץ מרצה על אכילות קא מיפלגי, רבנן סברי: הציץ מרצה על אכילות, ורבי יהודה סבר, אין הציץ מרצה על אכילות. א"ל רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא: והא עולין, דהציץ מרצה על העולין, ופליגי דתניא: נטמא אחד מן הבזיכין רבי יהודה אומר: שניהם יעשו בטומאה, לפי שאין קרבן ציבור חלוק; וחכמים אומרים: הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו. ועוד, אמר רב אשי: ת"ש, ר' יהודה אומר: אפילו שבט אחד טמא וכל השבטים טהורין יעשו בטומאה, לפי שאין קרבנות ציבור חלוק, והכא מאי הציץ מרצה איכא. ועוד, האמר רבינא: ת"ש, נטמאת אחת מן החלות או אחת מן הסדרין רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה, לפי שאין קרבן ציבור חלוק, וחכמים אומרים: הטמא בטומאתו והטהור יאכל; ואם איתא, לפי שאין הציץ מרצה על אכילות מיבעי ליה. אלא א"ר יוחנן: למוד ערוך הוא בפיו של רבי יהודה, שאין קרבן ציבור חלוק.

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף עז עמוד א

משנה. חמשה דברים באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה: העומר, ושתי הלחם, ולחם הפנים, וזבחי שלמי צבור, ושעירי ראשי חדשים. הפסח שבא בטומאה נאכל בטומאה, שלא בא מתחילתו אלא לאכילה.

סברוה: דלכולי עלמא טומאה דחווה היא בציבור, ובעיא ציץ לרצות, דליכא תנא דשמעת ליה דאמר טומאה הותרה בציבור אלא רבי יהודה. דתניא: ציץ, בין שישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה, דברי רבי שמעון. רבי יהודה אומר: עודיהו על מצחו מרצה, אין עודיהו על מצחו אינו מרצה. אמר לו רבי שמעון: כהן גדול ביום הכפורים יוכיח, שאינו על מצחו ומרצה אמר לו: הנח ליום הכפורים, שטומאה הותרה בציבור. מכלל דרבי שמעון סבר טומאה דחווה היא בציבור ודכולי עלמא אין הציץ מרצה על אכילות. דליכא תנא דשמעת ליה דאמר הציץ מרצה על אכילות אלא רבי אלעזר. דתניא, רבי אלעזר אומר: הציץ מרצה על אכילות. רבי יוסי אומר: אין הציץ מרצה על אכילות. נימא מתניתין דלא כרבי יהושע, דתניא: ועשית עלתיך הבשר והדם, רבי יהושע אומר: אם אין דם אין בשר, אם אין בשר אין דם. רבי אלעזר אומר: דם אף על פי שאין בשר, שנאמר ודם זבחיך ישפך.

הגמ' אומרת, שאם טומאה דחווה בציבור צריך ציץ לרצות על טומאה. ואם טומאה הותרה אין צורך בריצוי ציץ. וזוהי מחלוקת בין ר"ש הסובר שטומאה דחווה בציבור לר"י הסובר שטומאה הותרה בציבור.

וכן הגמ' אומרת, שהציץ אינו מרצה על אכילות, דהיינו אם הבשר נטמא וזרק את הדם, הבשר אינו נאכל אלא נשרף. מלבד ר' אלעזר הסובר שהציץ מרצה גם על אכילות ומימלא שואלת הגמ' על ר' יהושע הסובר שאם הבשר נטמא אין זורקים את הדם. מהמשנה האומרת שאם נטמא הבשר בק"צ זורקים את הדם, הרי אם אין בשר אין דם, שהרי אם טומאה דחווה בציבור, והציץ לא מרצה על הבשר למה במשנה יזרק הדם?

ושואל תוס'1, שמהגמ' משמע, ששגם בק"צ, הטומאה דחווה ע"י ריצוי ציץ. ולכן הקרבן כשר. והרי הציץ גם אינו מרצה על טומאת הגוף, וא"כ איך מקריבים ק"צ בטומאה הגוף? ובהגהות מהר"מ רנשבורג מציין לתוס' במנחות ט"ו שמחלק בין טומאת בשר לטומאת הגוף. ונשאר בצ"ע

והנה התוס'2 במנחות ט"ו מחלק בין טומאת הגוף לטומאת בשר. ששם הגמ' שואלת על דברי ר"פ האומר שהמחלוקת במשנה בין ר"י לרבנן כאשר נטמאה חלה אחת, או בזיך אחד האם מקטירים את הקומץ או לא. תלויה במחלוקת ר' יהושע ורבנן, אם הציץ מרצה על האכילות. שאם הסיבה שר"י חולק ואומר שלא זורקים את הדם כאשר נטמאה אחת מן החלות, היא בגלל שהוא סובר שאין הציץ מרצה על אכילות, ושואלת הגמ' שהרי הם חולקים גם אם שבט אחד טמא והשאר טהורים האם עושים פסח בטומאה. ושם אין שאלה אם הציץ מרצה על אכילות, ובכ"ז ר"י חולק. ומכאן מוכיחה הגמ', שר"י לא פוסל בגלל שאין הציץ מרצה על אכילות, אלא בגלל שאין ק"צ חלוק. אלא שתוס' מסביר את שאלת הגמ', למה עושים כולם בטומאה הרי אין הציץ מרצה על טומאת הגוף. משמע שר"י הקובע לא להקטיר את הקומץ כלל לא מתחשב בריצוי הציץ. וממשיכים תוס' ומסבירים שאמנם למ"ד טומאה דחווה צריך ריצוי ציץ, דברי הגמ' שם מתייחסים לריצוי על טומאת הנאכליה, ולא על טומאת הגוף שאינה צריכה ריצוי ציץ. אולם תוס' לא מסביר חילוק למה יזרוק את הדם בטומאת הגוף למ"ד טומאה דחווה בציבור, ללא ריצוי ציץ.

מתרצת הגמ' במסקנה, "אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור". רש"י3 מסביר כי ר' יהושע סובר שטומאה הותרה בציבור. ותוס'4 חולק וסובר שר' יהושע גם סובר שטומאה דחווה בציבור, אלא שהוא סובר שלא זורקים דם של קרבן שנטמא הבשר, רק מדרבנן, אולם מדאורייתא יש לזרוק את הדם, ואילו בק"צ לא גזרו שלא יזרק הדם. והסיבה שלא גזרו כי בק"צ הציץ מרצה גם על טומאת גוף.

1 תוספות מסכת פסחים דף עז עמוד א

תימה לר"י דבשמעתין משמע דלמאן דאמר טומאה דחווה אינה דחווה אלא על ידי ריצוי ציץ ואמאי הא טומאה דגברא דדחווה בציבור אע"פ שאין הציץ מרצה על טומאת הגוף כדתן בפירקין (דף פ:).

2 תוספות מסכת מנחות דף טו עמוד א

והכא מאי ציץ מרצה איכא - פי' הא אין הציץ מרצה על טומאת הגוף כדפי' בקונט' ודריש לקמן בהקומץ רבה (דף כה:). עון הקדשים הוא נושא ולא עון המקדיש' ובפרק שני דזבחים (דף כג:). נמי אמרינן בהדיא דאין הציץ מרצה על טומאת הגוף והא דאמר בפ' כיצד צולין (פסחים עז:). דלמ"ד טומאה דחווה בעיא ציץ לרצויי היינו לטומאת בשר דמהני ציץ אבל לטומאת הגוף דלא מהני ציץ אפי' בלא ציץ.

3 רש"י מסכת פסחים דף עח עמוד א ביחיד - לכתחלה פסולה, ואם זרק - הורצה, ומתניתין בציבור באין לכתחלה, דטומאת ציבור הוא בהיתר.

4 תוספות מסכת פסחים דף עח עמוד א הא לא קשיא הא ביחיד והא בציבור - פי'

בקונטרס דסבירא לן טומאה הותרה בציבור וקשה דה"ל למימר אלא קסבר רבי יהושע טומאה הותרה בציבור כדמסיק לעיל דקסבר ציץ מרצה על אכילות ועוד היכי קאמר בסמוך נימא דלא כרבי יוסי דאמר אין הציץ מרצה על אכילות מהאי טעמא גופיה דטומאה הותרה בציבור דאוקימנא כרבי יהושע אתי נמי כר' יוסי כדקאמר נמי לבסוף ונראה לר"י דלעולם סבירא ליה טומאה דחווה אלא דסבירא ליה דהציץ מרצה על אכילות וביחיד לכתחלה לא יזרוק מדרבנן ופסולה דקתני היינו לכתחלה הלכך בציבור באין לכתחלה ואם תאמר ומאי איכא בין ציבור ליחיד הואיל ומדאורייתא ביחיד נמי זורק לכתחלה יש לומר טומאת הגוף איכא בינייהו דבציבור דחיא ביחיד לא דחיא.

אולם הרמב"ם שסובר שטומאה דחוייה בציבור, וסובר כר' יהושע שלא זורק לכתחילה דם בקרבן יחיד כאשר נטמאו הבשר והאמורים, ולא סובר שזה מדרבנן כתוס', שהרי כותב שאין הדם מרצה במזיד אלא בשוגג, ולא כותב שזה מדרבנן. למה פוסק הרמב"ם שזורקים לכתחילה את הדם בק"צ שנטמא הבשר, כך שואל הלחם משנה⁵.

ומתרץ הלחם משנה כי דברי הרמב"ם בהלכות מעשה הקרבנות, שבציבור הציץ מרצה הולך הן על האדם, והן על הנאכלים. אולם א"כ למה לא נאכלת אותה חלה שנטמאה, שהרי בקרבן פסח שבא בטומאה, הוא נאכל בטומאה?

רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לד
כל הזבחים של יחיד, בין שנטמא בשר והחלב קיים בין שנטמא חלב והבשר קיים, זורק את הדם, נטמאו שניהן לא יזרוק, ואם זרק הורצה, שהציץ מרצה על הטומאה, וכן אימורין או איברי עולה שנטמאו והקטירן, הציץ מרצה כמו שביארנו, וכל קרבנות הצבור שנטמא הבשר והחלב כולו הרי זה זורק את הדם.

עוד קשה על הרמב"ם, מה מרצה על ק"צ שנטמא ביו"כ. שהרי הרמב"ם אומר שאינו על מצחו אינו מרצה⁶. וכן פוסק שטומאה דחוייה בציבור ובעיני ציץ לרצות.

ועוד צריך להבין הרי הרמב"ם פוסק⁷ שאין הציץ אינו מרצה על האכילות, למה הפסח שבא בטומאה נאכל?

⁵ **לחם משנה:** וכל קרבנות הציבור וכו'. קשה דבמה שתירצו בגמ' בפ' כיצד צולין לא קשיא כן ביחיד כן בציבור פירש רש"י ז"ל דטעמא משום דטומאה הותרה בציבור ולכך בציבור יזרוק לכתחילה. ובתוס' ז"ל פירש דטעמא משום דהציץ מרצה על אכילות וביחיד לכתחילה לא יזרוק מדרבנן ורבינו ז"ל כתב בפ"ד מהלכות ביאת מקדש וכן הציץ מרצה וכו' אבל אינו מרצה על טומאת הנאכלין ועל טומאת האדם שנטמא בטומאה ידועה אלא א"כ היתה הטומאה הדחוייה בציבור שהציץ מרצה עליה ע"כ. וא"כ כיון דאית ליה דאין ציץ מרצה על אכילות וטומאה דחוייה היא בציבור א"כ אמאי כתב כן דבציבור יקרבו לכתחילה דליכא שום חד מטעמי שפירש רש"י והתוס' ז"ל. וי"ל דמ"ש רבינו ז"ל בהל' ביאת מקדש אלא א"כ היתה הטומאה הדחוייה בציבור אחרי דינים שהזכיר קודם קאי וה"ק דכשהיא ציבור הציץ מרצה אפילו על האדם שנטמא וכן על האכילות וא"כ טעמא דציבור דזורק את הדם לכתחילה הוא משום דהציץ מרצה על אכילות של ציבור אע"פ שאין מרצה על אכילות דקרבן יחיד.

⁶ **רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה ח**
ואין הציץ מרצה אלא בזמן שהוא על מצחו שנאמר והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני יי'.
⁷ **רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה יא**
וכל קרבן מהן שקרב בטומאה אינו נאכל, אלא מקטירין ממנו דברים הראויין להקטרה והשאר הראוי לאכילה נשרף כשאר קדשים שנטמאו.

לחם משנה
שהציץ מרצה על שגגת בשר שנטמא. קשה דכיון דהך ואח"כ שנודע שהוא טמא דקאמר במתניתין קאי אבשר. כדכתב רש"י ז"ל ע"כ סבר כמ"ד ציץ מרצה על האכילות כדכתבו התוס' והוא דבר תימה שהוא ז"ל פסק בהל' ביאת מקדש פ"ד דאין הציץ מרצה על האכילות וכדכתב שם אבל אינו מרצה על טומאת הנאכלים ולא על טומאת אדם. וע"ק דהך מתני' לא אתיא לא כר' נתן דאמר דלא בעינן אלא גברא חזי לאכילה כדכתבו התוס' ז"ל דאפי' למ"ד הציץ מרצה על האכילות אינו מרצה אלא לפטור מפסח שני אבל לא לאכול הבשר ולמאן דאמר אכילת פסחים מעכבא א"כ אין כאן ראוי לאכילה בשעת זריקה ורבינו ז"ל פסק דלא כר' נתן שכתב אם זרק לא הורצה והוי דלא כרב משום דסבר אכילת פסחים מעכבא וכי תימא דרבינו סובר דמאי דאמרין הציץ מרצה על אכילות הוא אפי' לאכול הבשר דלא כתוס' ז"ל קשה תרתי חדא דמה הקשו בגמ' (בדף ע"ח) לרב דאמר אם זרק הורצה והא בעינן אכילה נימא דרב סבר כהלכתא דהציץ מרצה על אכילות והוי הבשר ראוי לאכילה אלא ודאי דאין

דעת הרמב"ם

1. הציץ מרצה רק על קרבן יחיד ולא על קרבן ציבור. ששם אין צריך לריצוי ציץ.
2. בקרבן יחיד, אם נטמאו האימורים, או הבשר, נטמא בשר וחלב קיים יזרוק את הדם, נטמא חלב ובשר קיים יזרוק את הדם. נטמאו שניהם לא יזרוק את הדם, ואם זרק בלא שידע על הטומאה, הורצה, שהציץ מרצה על שגגות.
3. בקרבנות ציבור אפילו נטמאו שניהם ואפילו בטומאת הגוף יזרוק את הדם, ואין צורך בריצוי ציץ.
4. בקרבנות שקבוע להם זמן, והיו רוב הציבור טמאין, הרי טומאת המת דחוייה בציבור, אם זה קרבן יחיד, כפסח, הרי צריך ריצוי ציץ כמו כל קרבן יחיד, אולם מאחר וקבוע לו זמן, כי אין ציבור נדחים לפסח שני, הרי יזרוק הדם לכתחילה בטומאה, וביחיד, שיכול לעשות פסח שני, הרי זה קרבן יחיד שאין קבוע לו זמן, אם נטמא בשר לא יזרוק את הדם שהפסח עיקרו לאכילה. ואם זרק לפני שנודע לו שהבשר טמא, הורצה. שאכילת פסחים לא מעכבת. ואינו נדחה לפסח שני, אבל אם נטמאו הבעלים אפילו שהכהן לא ידע לא הורצה, ונדחה לפסח שני.

צריך להסביר בדעת הרמב"ם. טומאה הותרה בציבור, שלומדים מקרבן פסח, זה דין אחר מהדין שקרבנות ציבור באין בטומאה. ויש שני לימודים שונים,

כל קרבן יחיד, אינו בא לכתחילה בטומאה, דהיינו אם נטמא כל הבשר והאימורים, אין מקריבים את הקרבן ולא זורקים את הדם. ורק אם זרק הדם לפני שנודע לו שנטמא, הורצה. שהציץ מכפר על זריקת הדם בשוגג ולא במזיד. וכן על טומאת העולים על המזבח. אבל הכהן הטמא אינו מקריב ואם הקריב אפילו בשוגג לא הורצה. שאין הציץ מכפר על טומאת הגוף מלבד טומאת התהום. ולמרות שהציץ מכפר על טומאת העולין, זה רק בדיעבד, אבל אם נטמא לפני שזרק לא יזרוק, ואם זרק במזיד, שידע שנטמא וזרק, לא הורצה הקרבן, שהרי יכול להקריבו בפעם אחרת.

רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה לד

כל הזבחים של יחיד, בין שנטמא בשר והחלב קיים בין שנטמא חלב והבשר קיים, זורק את הדם, נטמאו שניהם לא יזרוק, ואם זרק הורצה, שהציץ מרצה על הטומאה, וכן אימורין או איברי עולה שנטמאו והקטירן, הציץ מרצה כמו שביארנו, וכל קרבנות הצבור שנטמא הבשר והחלב כולו הרי זה זורק את הדם.

כל קרבן ציבור שנטמא הבשר והאימורים, (אם אין לו קרבן אחר או שאין שהות להביא אחר) זורק את הדם לכתחילה, שקרבן שקבוע לו זמן, הרי אם אין לו קרבן אחר, הלכתחילה שלו זה כמו בדיעבד בקרבן יחיד, שהרי לא יכול לדחות ההקרבה לזמן אחר. וכל קרבנות הציבור הרי הם זמנם קבוע, ולכן דוחים את הטומאה. דהיינו מקריבים וזורקים את הדם ואין צורך בריצוי ציץ, שכל קרבן ציבור הרי קבוע לו זמן, וכל קרבן שזמנו קבוע דוחה את השבת ואת

הציץ מרצה הבשר לאכילה. ועוד אם מרצה אפי' לאכילה מה הקשו בגמרא ואמרו וליטעמין ר"א דאמר הציץ מרצה כיון דאמר דם אע"פ שאין בשר הציץ מרצה על אכילות למאי הלכתא ומאי קושיא הא אהני רצוי ציץ לאכול הבשר אלא ודאי דלא מהני רצוי ציץ לאכול הבשר וקשה טובא איך פסק רבינו ז"ל דברים הפכיים כדכתיבנא. ולקושיא ראשונה י"ל דבגמ' משמע דהא דאין הציץ מרצה על האכילות לרבי יהושע אפי' ביחיד הוי לכתחילה אבל בדיעבד מרצה ולכך כאן דכבר עשוי כתב רבינו ז"ל דהוא מרצה ועוד קשה מ"ש כאן שהציץ מרצה על השגגה ולא על הזדון דבפ"א מהל' פסולי המוקדשין כתב כל הזבחים של יחיד בין שנטמא בשר וכו' זורק את הדם נטמאו שניהם לא יזרוק ואם זרק הורצה שהציץ מרצה על הטומאה משמע דאפילו נזרק במזיד הציץ מרצה וכאן לא כתב דמרצה אלא על השגגה ולא על הזדון וצ"ע:

הטומאה. והלימוד הוא במועדו אפילו בשבת, במועדו אפילו בטומאה. ובמנחות, יש לימוד "תקריב" אפילו בשבת, אפילו בטומאה.

רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה ט

כל קרבן שאין קבוע לו זמן אינו דוחה לא את השבת ולא את הטומאה, שאם לא יקריב היום יקרב למחר ולמחרת מחר, וכל קרבן שקבוע לו זמן בין קרבן ציבור בין קרבן יחיד דוחה את השבת ודוחה את הטומאה, ולא כל הטומאות הוא דוחה אלא טומאת המת לבדה.

רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה י

כל קרבנות הציבור קבוע זמנם, לפיכך כולן דוחין את השבת ואת טומאת המת.

זה תירוץ הגמ', "אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור". דהיינו בקרבן ציבור לא צריך ריצוי ציץ, כי יש לימוד במועדו להתיר קרבן בטומאה.

ודעת הרמב"ם שהדם אינו נטמא, וזריקת הדם בדיעבד מרצה, אבל לא מתירה את הבשר לאכילה.

רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק י הלכה טז

משקה בית מטבחיים שבעזרה והוא דם הקדשים והמים שמשתמשין בהן שם טהורין לעולם ואינן מתטמאין ולא מכשירין, ודבר זה הלכה מפי הקבלה לפיכך כל דמי הזבחים אינו מקבל טומאה ואינו מכשיר, והואיל ודם הקדשים אינו מכשיר קדשים שנשחטו בעזרה לא הוכשרו בדם שחיטה ואין לבשר הקדשים הכשר אלא במשקין שיפלו על הבשר חוץ במשקה בית המטבחיים.

קרבן פסח הוא קרבן יחיד ולא קרבן ציבור. וזמנו אינו קבוע, שהרי הוא יכול לעשות פסח שני, ולכן אם נטמא הבשר או האימורים לא יזרוק את הדם, כי צריך ריצוי ציץ כמו בכל קרבן יחיד, והציץ אינו מרצה במזיד אלא בשוגג, ויעשה פסח שני. ולכן אם זרק לפני שידע שהבשר נטמא, הורצה ולא נדחה לפסח שני.

וזו הסיבה שבני בתירא שאלו את הלל למה פסח ידחה שבת, הרי אין זמנו קבוע והוא קרבן יחיד. וענה להם הלל כי יש לימוד בפסח, במועדו, אפילו בשבת, אפילו בטומאה. אולם הם דחו את לימודיו, ורק כאשר אמר להם כי כך מקובל מרבותיו, הסכימו.

תלמוד ירושלמי מסכת פסחים פרק ו דף לג טור א/ה"א

אע"פ שהיה יושב ודורש להן כל היום לא קיבלו ממנו עד שאמ' להן יבוא עלי כך שמעתי משמע'י ואבטליון כיון ששמעו ממנו כן עמדו ומינו אותו נשיא עליהן

כאשר רוב הציבור טמאי מת, או רוב הכהנים או כלי השרת, הרי בקרבן ציבור, יש דין שכל קרבן שקבוע לו זמן, ואי אפשר לעשותו בזמן אחר, עושים אותו בטומאה, גם בטומאת הגוף, שהרי אי אפשר לעשותו בטהרה, אולם הבשר או השיריים שנטמאו אינם נאכלים.

קרבן פסח שרוב הציבור טמאים, הרי אינם נדחים לפסח שני, שהרי לומדים איש נדחה ואין ציבור נדחים, ולכן הרי זה קרבן יחיד שקבוע לו זמן, כי אי אפשר להקריבו בזמן אחר, ודוחה את הטומאה, וצריך ציץ לרצות, והבשר נאכל בטומאה, כי אכילת הקרבן הינה חלק מחיוב ההקרבה.

רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה טז

ומנין שטומאת מת דחוייה בציבור שנאמר ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם, כך למדו מפי השמועה שאנשים יחידים הם שידחו לפסח שני אם היו טמאים, אבל ציבור שהיו טמאי מת אינן נדחין אלא הטומאה תדחה ויעשו פסח בטומאה, והוא הדין לכל קרבן שקבוע לו זמן כפסח שהוא דוחה את הטומאה

רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ב

בשר הפסח שנטמא ונודע לו קודם זריקה אע"פ שהאימורין טהורין לא יזרוק את הדם שאין הפסח בא אלא לאכילה ואם זרק לא הורצה, ואם לא נודע לו עד שנזרק הדם הורצה שהציץ מרצה על שגגת הבשר שנטמא ואינו מרצה על הזדון, נטמאו מקצת האיברים שורף את הטמאים ואוכל את הטהורים, נטמאו האימורים והבשר קיים זורק את הדם והבשר נאכל לערב, נטמאו הבעלים אחר שנשחט לא יזרוק את הדם ואם זרק לא הורצה, לפיכך חייבין בפסח שני שאין הציץ מרצה על טומאת הגוף אלא אם נטמאה בטומאת התהום כמו שביארנו בהלכות ביאת המקדש.

והלימוד שנעשה בטומאה נלמד מהעובדה שהפסח הוקרב בימי המלך חזקיהו בטומאה.

רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה יז

והרי הדבר מפורש בכתובים שנאמר שם כי רבת בקהל אשר לא התקדשו והלויים על שחיטת הפסחים לכל לא טהור [להקדיש לה'] כי מרבית העם רבת מאפרים ומנשה יששכר וזבולון לא הטהרו, ומהו זה שנאמר כי אכלו את הפסח בלא ככתוב מפני שעיברו אותה השנה מפני הטומאה שנאמר ויועץ המלך ושריו וכל הקהל בירושלים לעשות הפסח בחדש השני כי לא יכלו לעשותו בעת ההיא כי הכהנים לא התקדשו למדי, וכבר ביארנו בקידוש החודש שאין מעברין את השנה לכתחלה מפני הטומאה.

ולכן פשוט שקרבן ציבור שנטמא מוקרב אבל לא נאכל זה לא מטעם טומאה הותרה בציבור, אלא מלימוד במועדו, אפילו בטומאה, וגם אם נטמא הקרבן בשרץ או הכהן נטמא, מקריבים.

אולם קרבן יחיד שקבוע לו זמן, הרי צריך ריצוי ציץ, והציץ מרצה על הטומאה של קרבן יחיד שבא בטומאה כי קבוע לו זמן, ונעשה בטומאה בידיעה ולא בשגגה, ורק בטומאת מת, ונאכל.

והוכחת הל"מ מדברי הרמב"ם אינה הוכחה, שהרמב"ם אינו מדבר על קרבן ציבור הבא בטומאה, אלא על קרבן יחיד שקבוע לו זמן שבא בטומאה ידועה אם היא הדחוייה בציבור. שגם עליה הציץ מרצה, וכך משמע מכתבי היד של הרמב"ם

רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ד הלכה ז

וכן הציץ מרצה על טומאת דברים הקרבין שנאמר והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים, אבל אינו מרצה על טומאת הנאכלין, ולא על טומאת האדם שנטמא בטומאה ידועה, אלא אם כן היתה הטומאה הדחוייה בציבור שהציץ מרצה עליה.

רמב"ם כתב יד

כת"י א: אבל אין נאכלין על טומאה ידועה, אלא אם היתה הטומאה ידועה בציבור שהציץ מרצה עליה.

כת"י ב: אלא אם כן היתה הטומאה הידועה הדחוייה בציבור שהציץ מרצה עליה.